

BV19.0200

Datum vergadering : 20 november 2019

### Aanwezig

#### Commissieleden:

Leefbaar 3B : Leon Erwich, Machiel Crielaard, Wouter Hoppenbrouwer  
VVD : Conny Hermans, Marloes Draak  
CDA : Dave Bergwerff  
WIJ Lansingerland : Leon Hoek, Erwin Barendregt  
CU : Kees-Willem Markus, Paul Lieverse  
D66 : Erik Jonker, Eva Heijblom  
GroenLinks : Selgei Gabin, Diana van Reenen  
PvdA : Petra Verhoef, Valmir Xhemaili

Voorzitter : Alexander Kuipers  
Commissiegriffier : Lianne van den Houten

Wethouders : Ankie van Tatenhove

### Afwezig

VVD : Juval Pat El  
CDA : Nelleke Bouman

### 1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.00 uur: Van harte welkom bij deze vergadering, hartelijk welkom ook aan de dames en heren op de tribune, vertegenwoordiger van de pers.

### 2. Insprekers

Er is 1 inspreker: mevrouw Van der Luit, inzake de Leeuwenkuil.

#### *Inspreker 1:*

Mevrouw Van der Luit: Vanavond staan de chillplekken op de agenda. Oorspronkelijk zouden hier vier insprekers zijn. Ze zitten hier op de publieke tribune. Drie daarvan hebben zich terug getrokken, omdat we gisteren een mooi bericht kregen van de griffie, over het voornemen van het college om de chillplek, die in de Leeuwenkuil gerealiseerd zou worden, in te trekken wegens onvoldoende draagvlak. Wij weten dat er heel veel reacties van rondom de Leeuwenkuil richting de gemeente zijn gekomen. Ik voel toch wel de behoefte om een beetje de achtergrond daarvan wat duidelijker te maken hier in de commissievergadering. We praten over de Leeuwenkuil, een prachtig park. Ik woon er zelf al 35 jaar aan en kijk nu sinds 5 jaar op de oostkant van het park. Ik woon aan de Bergweg noord. De Leeuwenkuil is een paar weken geleden onderwerp geweest van een wereldpremière door Concordia. Ze hebben een muziekstuk gewijd aan de Leeuwenkuil met daarbij een toelichting over het ontstaan van de Leeuwenkuil. De inleiding ging natuurlijk over de Leeuwenkuil. Het was de kern van ons dorp en een soort oase in Bergschenhoek. Dat kunnen wij alleen maar beamen. Wij wonen allemaal rondom de Leeuwenkuil. Toen de plannen ons ter ore kwamen, begin september, van de chillplek, toen hadden wij daar heel veel moeite mee. We hadden heel veel contact met elkaar. Ik weet dat er uit onze hele omgeving van alle omwonenden van de Leeuwenkuil heel veel reacties richting de gemeente zijn gekomen. We zijn in het begin met een mannetje of 12 bij de gemeente geweest om de plannen wat exacter te bekijken. Daar hebben we onze zorgen al kunnen uiten, gelukkig. Waarom hebben wij zoveel moeite met die chillplek? Er zijn in de Leeuwenkuil twee plekken waar de omwonenden al best wel veel last van hebben. Ik zeg het gewoon heel netjes. Eén plek, voor degenen die echt thuis zijn in Bergschenhoek, is het plateau dicht bij de dominee, het heet daar ook Dorpsstraat, niet Bergweg noord. Daar is een stenen plateau met twee bankjes, bedoeld voor vissers, mensen met kinderen, eendjes voeren. Soms is er een evenement, zoals Hoezeetje op een Kleedje. Allemaal hartstikke leuk. Maar in de avonden en in de nachten wordt daar toch wel heel veel door de jeugd gehangen. Op zich ook niet erg veel mis mee, maar dat neemt nog wel behoorlijke vormen aan. Hier achter mij zitten mensen die daar vlak bij wonen en zij hebben veel avonden en ook in de nachten vaak tot 05.00 uur in de morgen last van

heel veel lawaai, auto's die daar stil staan, er wordt heel veel gedeald. Echt overlast. Daar zijn ook de nodige meldingen over geweest, dus dat moet zeker wel bekend zijn. Dat is de eerste plek in het park. Dan hebben we nog een ijzeren speeltuintje, zo noem ik het maar, bedoeld voor hele kleine kinderen. Een klein glijbaantje met een paar van die wipplaten met veren eronder. Soms zit ik daar met mijn kleinkinderen als het mooi weer is. Dan heb ik echt mazzel, want dan heb ik een plekje op een bankje. Maar met mooi weer is er ook wel heel veel jongelui, die daar hangen, samen komen, soms 's morgens al. Misschien zijn de lessen dan uitgevallen, weet ik niet. Maar vooral in de avonden, lente- en zomeravonden, is ook daar de overlast echt behoorlijk. Het gaat meestal gepaard met heel veel muziek. Als we dan op onze balkons zitten, en je wil bijvoorbeeld een boek lezen, dan is het boenkeboenkeboenke. Een heel enkele keer heb ik zelfs de politie gebeld, omdat ik dacht dat het de spuigaten uit liep. Komt er even een politie voorbij, maar het begint natuurlijk al snel van voren af aan. De mensen aan de Vredenburglaan hebben vol zicht op dat kleine speeltuintje. Ook daar in de nacht scooters, die met uitgestoken standards blijven rondrijden, want ja, veel lawaai is natuurlijk toch leuk. Ook daar heel veel auto's die in de nacht echt af en aan rijden. Daar denk je dan ook het jouwe van. Die twee plekken, daar hebben wij heel veel moeite mee. Je moet altijd wel wat kunnen accepteren, maar toen wij hoorden over een chillplek, die twee plekken liggen op 100 meter afstand van elkaar, daar tussenin dus op 50 meter, zou nog een chillplek moeten komen. Nou, wij konden onze oren en ogen niet geloven, toen we dat hoorden. Vandaar dat wij als omwonenden dus heel heftig gereageerd hebben, want om de Leeuwenkuil heen wonen bijna allemaal 70-plussers, bijna allemaal oudere mensen. Die hebben allemaal een mail gestuurd richting de gemeente. Nog even iets over dat kleine speeltuintje. De laatste weekenden heb ik zo zitten kijken op dat speeltuintje. De bankjes waren bezet door jongelui, de gasflessen stonden ernaast, ballonnen in alle kleuren. Volgens mij is dat dan lachgas, ik ben niet zo bekend daarmee, maar ik heb me laten vertellen dat dat lachgas is. Mensen met kinderen lopen daar dan argeloos voorbij, kunnen daar ook niet zitten. Dat zijn dingen die in zo'n openbaar park, in zo'n oase, echt niet thuis horen. Een BOA hebben wij met zijn allen nog nooit in het park gezien. Een heel enkele keer een politieman. Onze vraag aan de raad of aan het college is om vooral deze twee plekken eens aan te pakken. Wat die chillplek betreft: wij zijn heel blij dat die dus niet door gaat. Wij hebben met elkaar ook wel over alternatieven gesproken. Wij zouden er nog wel een paar weten. Dank u wel.

De heer Hoek, WIJ: Ik hoor dat u regelmatig in gesprek bent met buurtbewoners en burens. Mijn vraag is: bent u ook weleens met de jongeren in gesprek gegaan? Mevrouw Van der Luit: Ik loop er langs, want ik wil graag weleens een wandelingetje maken, ook 's avonds na het eten. Ik zeg iedereen vriendelijk gedag, dat doe ik sowieso al, dus de jongeren ook. Maar later op de avond ga ik er niet meer langs, want ik ga op tijd naar bed, tien uur, half elf. Als ik 's nachts niet kan slapen en ik kijk op het balkon, dan zijn ze nog behoorlijk bezig. Ik weet ook dat mensen aan de Vredenburglaan weleens de politie hebben gebeld. Ze hebben snel in de gaten wie er belt en daar zijn weleens de kluiten tegen de ramen gegooid. Dat is niet echt prettig, kan ik je zeggen. Dus. Maar ik zeg ze altijd vriendelijk gedag, want ik ben tegen iedereen vriendelijk.

Mevrouw Draak, VVD: Bedankt voor uw inspraak. Ik probeer even samen te vatten of ik de kern van uw betoog goed heb begrepen. U en uw buurtbewoners hebben het meest last van de overlast en niet van de jongeren zelf. Heb ik dat goed begrepen? Mevrouw Van der Luit: Het is overlast. Als er wat jongens op die bankjes zitten, dan neemt het vaak in de avonduren behoorlijke vormen aan. De muziek is er altijd bij en dat geluid draagt ver. Mensen zitten buiten, dat is gewoon heel vervelend. Mevrouw Draak: U zegt dat u alternatieven heeft. Die zou u ons willen aandragen. Maar als er aan de overlast niets wordt gedaan heeft iemand anders overlast, dus dat zou misschien de oplossing niet zijn. Als je die overlast zou kunnen inperken tot bijvoorbeeld 22.00 uur en daarop zou handhaven, zou het dan wel bespreekbaar zijn? Mevrouw Van der Luit: Dan doelt u op de twee plekken die ik net geschilderd heb. Mevrouw Draak: De overlast in het algemeen. Dat er overlast is heeft u heel duidelijk gemaakt. Daar zou iedereen hinder van hebben, maar we zijn wel op zoek naar plekken waar jongeren kunnen zijn. Onder welke voorwaarden zou dat dan wel kunnen? Mevrouw Van der Luit: Heeft u het nu over de chillplekken of over de twee plekken die ik net geschilderd heb? Mevrouw Draak: Over het feit dat jongeren ergens zijn en met elkaar aanwezig zijn. Mevrouw Van der Luit: Die jongeren komen vaak met scooters, luid toeterend, dwars over het grasveld. Ik ben laatst op de stoep tegen gehouden door de politie, want ik mocht niet op de stoep. Maar ze rijden allemaal gewoon over de stoep en over het grasveld. Dat ze bij elkaar zijn, dan zouden er misschien borden kunnen staan: we zitten hier tot 22.00 uur en daarna zijn we stil. Dat zou voor deze twee plekken misschien al een oplossing kunnen zijn. Want dat is bij de chillplekken ook. Ik ken de chillplek van de Point, want daar zing ik in de cultuurfabriek. Ik zie ook hoe het er daar aan toe gaat. Voor deze twee plekken zou dat misschien ook een oplossing kunnen zijn, dat er geen nachtelijke overlast meer is.

De heer Xhemaili, PvdA: Hartelijk dank voor het inspreken. Ik heb ook een vraag die mevrouw Draak stelde. U heeft het over alternatieven, maar niet gezegd op welke plekken. Daar ben ik wel benieuwd

naar, welke dat zijn. Mevrouw Van der Luit: Uit de groep, de mensen met wie wij allemaal contact hadden, waren enkele alternatieven gekomen. Mijn alternatief was vanaf de Bergweg zuid, de rotonde Weg en Land in, die gaat over in Weg en Bos, het caravancentrum van C. Olie, als je over het bruggetje gaat, kom je op een soort grasveld tegen het groen aan. Achter dat grasveld zit je behoorlijk buiten de kern. Daar wonen geen mensen. Daar zou misschien best weleens zoiets kunnen komen. Een toegankelijke plek.

De voorzitter: Ik moet nog melden dat mevrouw Bouman en de heer Pat El er vanavond niet bij zijn.

### **3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 19 september 2019**

Er zijn geen opmerkingen ontvangen. Het verslag wordt ongewijzigd vast gesteld.

### **4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen**

De voorzitter: We hadden voor vanavond na de officiële vergadering beraamd, dat er een beeldvorming zou zijn over het cultuurhuis in Berkel en Rodenrijs. Dat gaat niet door. Maar de wethouder gaat straks bij 'actualiteiten uit het college' daar nog wel een paar woorden aan wijden.

*Inventarisatie rondvragen:*

Er zijn geen rondvragen.

### **5. Besprekpunten:**

#### **5.a Uitvoering raadsbesluit: Chillplekken voor de jeugd (Pubers in the spotlight)**

De voorzitter: Gisteren is er een brief verschenen van het college. Is er behoefte aan, dat de wethouder voordat we dit besprekpunt starten, die brief nog toelicht? Het was een heldere brief, dus heel veel toelichting zal niet nodig zijn. Nee?

De heer Hoppenbrouwer, L3B: De setting is n.a.v. de heldere brief toch wat veranderd. Ik denk toch, gelet op het feit dat er zoveel mensen gekomen zijn voor een agendapunt wat mogelijk anders verschoven is qua tijd, want er komen alternatieven, het is niet van de baan, dat het goed is om als raad nog wat kaders aan het college mee te geven om te voorkomen dat dit weer gebeurt. Voordat ik daar iets over wil zeggen, en dat hoorde ik inspreker ook zeggen en dat zag ik ook in de zienswijze: het merendeel is niet tegen een chillplek. Ook L3B is voorstander van chillplekken. Dat je de jeugd een plek geeft waar ze hun dingen kunnen doen, die ze willen doen. Dat vond ik ook het mooie van de zienswijzen die ik heb gelezen. Zij realiseren zich dat er een plek moet zijn voor de jeugd. Dat zij zich ook realiseren, en dat vind ik echt een compliment als je er zo emotioneel in zit, dat overlast onoverkombaar is. Er is altijd een vorm van overlast. Daar ontkomen we niet aan. Die twee dingen zijn wel standaard. Toch hebben wij het destijds op de agenda laten zetten, omdat L3B regelmatig benaderd wordt. Ik heb ook werkbezoeken gebracht. Ik vond het toch wel belangrijk om voordat het college nu een besluit gaat nemen, om het toch nog even tegen het licht aan te houden. Wij zijn van de kaderstelling, maar we hebben ook een controlerende taak. Kunnen we niet voorkomen dat er straks beslissingen worden genomen en dat er mogelijk de dreiging is dat er een tweede soap gaat komen binnen Lansingerland. We hebben er aan eentje al genoeg. Die 65 zienswijzen zeggen genoeg. Er is genoeg reuring in onze samenleving. Dat moet je serieus nemen. Mijn compliment aan het college dat zij dat signaal ook echt serieus hebben opgepakt. Ik denk dat we nu vooral na moeten denken over hoe we nu verder gaan met dit dossier, waarbij ik nog één verbazing met u wil delen. Dat zit ook een beetje in de lessons learned, hoop ik. Dat de wethouder dat ook gaat bevestigen. Dat wij op een andere manier de medezeggenschap of inspraak van de bewoners. Het boeiende is dat ik geconstateerd heb op basis van dit dossier, dat we nog een lange weg hebben te gaan als het gaat om de beoogde cultuurverandering in dit huis. We willen namelijk van buiten naar binnen. Wat bedoelen we daarmee te zeggen? Althans, dat hoor ik het ambtelijk apparaat zeggen: wij gaan niet meer achter ons bureau bepalen wat goed is voor de samenleving. Nee, we gaan naar buiten, we gaan in overleg met de jeugd, meneer Hoek, 100% mee eens, we gaan ook in gesprek met omwonenden en dan gaan we proberen zo goed als mogelijk een oplossing te vinden. Dat is ook de handreiking die vanavond door inspreker is gedaan. Dus: chapeau. Ik schrik alleen een beetje van de brief, dat is de enige verbazing die ik had: we gaan wel op zoek naar nieuwe alternatieve plekken en dat gaan wij in overleg doen met de politie, jeugd- en jongerenwerk. Toen dacht ik: hé, dat is vreemd. Wat hebben we nou eigenlijk van deze situatie geleerd? Mijn oproep zou dus ook zijn: beste wethouder, laten we de burgerparticipatie in dit verband ook anders gaan organiseren. Betreft vanaf het eerste moment de jeugd erbij. Jeugd- en jongerenwerk spreekt natuurlijk wel heel veel mensen, maar dat is niet de representant voor de hele jeugd. En ga sneller met de mensen die hier vanavond de moeite hebben genomen om te komen, ga daar eerder mee in gesprek. Dat is echt een oproep. Dat is wat ik eigenlijk mee wil geven. Dus betrek de jeugd er eerder bij en de inwoners. Gelet op de vragen die ik gesteld heb, ook een beetje de vragen van de VVD en de PvdA: kijk zoveel als mogelijk, zoek het zoveel mogelijk

buiten de woongebieden. Dan komt de discussie: wat is een buitengebied? Als je kijkt naar Rodenrijs, als je daar geweest bent, dan is dat redelijk buiten. Ik denk dat we het meer moeten zoeken in de buitengebieden. Daarom zijn ook die eerste vier zo succesvol, en het college is daar fier op. Om het dan in één keer door te trekken lijkt ons niet verstandig. Kijk ook even naar de democratische ontwikkeling, want ook in Rodenrijs en in Bergschenhoek wonen kennelijk oudere mensen boven de 70, ik heb niet gecontroleerd of dat echt waar is en of er wel of geen schoentjes worden gezet op dit moment. Kijk naar dat soort dingen en kijk vooral via een soort mindmap wat er gebeurt. De suggestie van de VVD om borden te plaatsen van: tot 22.00 uur en daarna moet het stil zijn. Ik denk dat dat geen optie is. Ik zou het heel graag willen, maar we hebben de ervaring bij de Mozaïek, waar ook bordjes worden gezet van 22.00 uur. Ik weet niet of u uitgenodigd bent door die inwoners, maar daar hebben we filmbeelden van, na tien en elf is er hetzelfde bonkgeluid, lachgaspatronen. Het taalgebruik is daar echt vreselijk en dat gaan we niet oplossen door te zeggen: trek een hekje en vertrouw op die handhaving. Mevrouw Draak, interruptie: Dat was inderdaad wat ik even wilde zeggen. De VVD voert straks zelf nog even het woord. Net heb ik vragen gesteld aan de insprekerster. Hoe ik dat wil invullen namens de VVD, wil ik dan wel graag zelf vertellen. Het is niet fijn, dat u dat in onze mond legt. Dank u. De heer Hoppenbrouwer: Ik citeer uw eigen woorden. Ik luister gewoon aandachtig naar u, omdat u wijze dingen zegt. Ik zeg allen: op het moment dat u dat gaat voorstellen, dan vindt u mij niet aan uw zijde, tenzij we de BOA-capaciteit gaan uitbreiden, maar dan hebben we een andere budgettaire keuze. De ervaring leert dat het bij de Mozaïek nu niet werkt. Omdat we te weinig blauw hebben, in politiesterkte als in BOA's, wordt dat een lastige uitdaging. Ik weet toevallig van bij de Mozaïek, dat daar Buurttoezicht is. Zij durven daar zelfs al niet meer hun vrijwilligersrol te vervullen, omdat ze zich bedreigd voelen, zoals we net ook gehoord hebben. Dit is wat ik graag het college wil mee geven namens L3B. Dat was het, dank u wel. De voorzitter: Ik begrijp dat u nog een reactie van de overige fracties wil hebben en van de wethouder. De heer Hoppenbrouwer: Zeker als het gaat om de wijze waarop het college nu gaat schakelen. Ik heb eigenlijk nog twee vragen. Wat zijn nou de verkregen tips? Welke zijn dat dan en wat gaat u er dan mee doen? Ik was eigenlijk nog wel nieuwsgierig of die hackaton nog wat ideeën had opgeleverd. Ik moet gewoon werken, dus daar heb ik geen tijd voor gehad. Heel graag daar ook een antwoord op.

De heer Lieverse, CU: Dank aan L3B voor het agenderen van dit punt. Ook al heeft het een wat andere context gekregen door die brief die we gisteren verkregen hebben. Als we praten over chillplekken, dan heeft het zeker voor jongeren een heel positieve connotatie. Praten we over hangjongeren en hangplekken, dan krijgt het gelijk een heel andere toon, terwijl we juist proberen om het kwade en het goede op een bepaalde manier toch bij elkaar te krijgen om de overlast zo min mogelijk te laten zijn. En tegelijkertijd wel een gunstige gelegenheid te geven aan jongeren om datgene te krijgen, waar ze zo naar snakken, dat horen we iedere keer weer terug namelijk. We vinden het één van de belangrijkste actiepunten in onze beleidsaccenten van pubers in the spotlights. Ik moet er wel gelijk bij zeggen: pubers in the spotlight vind ik altijd een beetje een eigenaardige titel. Ik heb zelf twee pubers groot gebracht en ik ben zelf puber geweest. Ik herinner me, toen ik een jonge puber was moest ik een keer een gedicht declameren uit mijn hoofd en tot mijn ontsteltenis stelde mijn leraar voor dat ik voor in de klas kwam, op zijn lessenaar ging staan en de gebaren moest maken van een vogel, want het ging over een vogel. Dat was een traumatische ervaring. U kijkt verbaasd, maar dat was zo op die school. Jongeren kunnen zo trauma's oplopen. De voorzitter: Wat een geweldige carrière heeft u daar doorlopen. De heer Lieverse: Die is daarna gestart. De liefde voor gedichten is een paar jaar opgeschoven. Het standpunt van de CU is vanaf het begin geweest dat wij positief denken over het komen tot goede chillplekken, maar we hebben al in januari 2018 aangegeven, toen het in de commissie kwam, dat we het wel heel erg belangrijk vinden om alle betrokkenen erbij te betrekken. Ik wil graag WIJ noemen en ik vermoed dat de heer Hoek dat zal gaan onderstrepen. Het zou zo leuk zijn als de inspraak en het betrekken van betrokkenen niet alleen de inwoners zijn die er wonen, maar ook de jongeren die ermee te maken hebben. Het zou iets kunnen hebben om de dialoog vorm te geven door ze samen te laten praten en van elkaar te horen wat hun belangen zijn en wat hun angsten zijn. Dat er bepaalde beletsels zouden kunnen zijn. We horen graag van de wethouder of er in het proces al op zo'n manier gewerkt is. We hebben een brief gekregen en we zien een publieke tribune met mensen die betrokken zijn bij het onderwerp. Wat we niet gehoord hebben, maar wat we ook graag zouden willen horen van de wethouder: hoe is de respons van de jongeren op dit toch wel onverwachte minstens verrassende besluit? Misschien moet de wethouder het eerst beantwoorden, voordat ik hierop wil reageren. We zijn minstens verrast en we zijn ook benieuwd of dit helemaal on hold is of dat er een doorstart gaat komen van het project en hoe dan. Dank u wel.

Mevrouw Gabin, GL: Chillplekken en het rond hangen hebben nogal een negatief imago, omdat het voor omwonenden vaak samen hangt met overlast, vandalisme en drugsgebruik, terwijl we niet moeten vergeten dat een groot deel van de jongeren probleemloos gebruik maakt van de openbare ruimte. In de zienswijze van omwonenden komt vooral naar voren dat er angst is voor een aanzuigende werking van een chillplek. Dit kan eventueel worden opgelost door het benoemen van meerdere verwijsplekken in

elke wijk. Zo wordt voorkomen dat groepen jongeren zelf ongewenste plekken uitzoeken of zich concentreren op slechts bepaalde chillplekken of wijken, waardoor er overbelasting van hangjongeren optreedt. De betrokken partijen, zoals de gemeente, politie en jeugd- en jongerenwerk, dienen niet enkel de jongeren te begeleiden, maar ook de inwoners en de omgang met hangjongeren daarin te begeleiden. Zodoende worden buurtbewoners weerbaarder en kunnen ze de dialoog aangaan i.p.v. tegenover de hangjongeren te staan. Omdat er telkens nieuwe generaties jongeren zijn, blijft een voortdurende inspanning op dit gebied noodzakelijk. Aangezien Lansingerland een groot aantal jongvolwassenen kent, vinden wij dat onze gemeente voldoende chillplekken moet faciliteren, waar deze jongeren elkaar kunnen ontmoeten. Jongeren hebben simpelweg weinig te doen om hun sociale leven te verrijken. Nauwelijks uitgaansgelegenheden in onze gemeente. Het enige wat jongeren willen is een plek waar ze niet weg gestuurd worden en een wifi verbinding hebben. Dus wij zijn blij dat er gekeken wordt naar alternatieve opties en die zien wij graag snel tegemoet. We hadden nog wel een kort vraagje over de bestaande chillplekken. Hoe zit het eigenlijk met de aansluiting van wifi op bestaande chillplekken? Zijn die bij elke chillplek gerealiseerd? Daar zouden we graag antwoord op willen hebben van de wethouder. Dank u wel.

De heer Xhemaili, PvdA: Jong en chillplekken. Tot gisteren was ik zelf nog een jongere en heb ik ook gehangen. Nee, gekkigheid. Als je kijkt naar Lansingerland dan zie je een dorps karaktergevoel met problemen en uitdagingen van een grote stad. Jongeren die willen chillen, middelengebruik en dat soort dingen. Daar moeten we wel iets mee kunnen doen. Als ik kijk naar mezelf, toen ik jong was: ik heb ook gehangen, maar we hadden toen geen boxen en niet veel om lawaai mee te maken. Dat hangen is van alle tijden. Waar ik nu naar op zoek ben is: hoe kunnen we de omgeving erbij betrekken, om gezamenlijk tot een aantal plekken te komen waar ook de jongeren graag komen. In een buitenwijk kan ook, maar het lijkt me sterk dat jongeren naar een buitenwijk gaan van Bleiswijk of van Berkel en Rodenrijs, om daar te gaan hangen. Ik spreek nu uit eigen ervaring: als ik ergens wilde hangen met vrienden, wilde ik ook heel dicht bij een winkel zijn of een bushalte. Daar moet over nagedacht worden. Wat mij triggerde bij de inspraak van de bewoner, is dat zij jongeren niet aanspreekt. Het helpt juist om met jongeren in gesprek te gaan. Niet via de politie of de BOA's, maar gewoon puur van bewoner tegen een andere bewoner, één op één, te gaan praten. Ik herinner me dat ik een keer in de bus zat. Een jonge jongen had toen heel hard muziek op, in zo'n box. Hij luisterde Tupac, dat is het soort muziek wat ik luister. Dus ik ging met hem het gesprek aan: ja, jongeman, ik vind jouw muziek heel erg tof, maar ik neem aan dat niet iedereen hier in de omgeving dat kan waarderen, kan je er wat aan doen? Hij was zo overvallen door dit gesprek, dat hij prompt die muziek uit deed, of zijn oortjes weer in deed en daarmee verder ging. Het gesprek aangaan met jongeren, persoonlijk, één op één, helpt. Ik kan me voorstellen dat het in de avond eng kan zijn, uiteraard, dat kan ik me heel goed voorstellen. Maar als mensen na 22.00, 23.00, 24.00, 01.00, 02.00 uur in de nacht chillen, dan is dat geen chillen meer. Ik wil niet zeggen 'tuig' als er wordt gedeald, maar dat heeft een andere soort lading dan een chillplek. Dan moeten we vanuit de gemeente kijken hoe we dat kunnen aanpakken. We moeten die twee dingen wel van elkaar los trekken. Chillplekken en hangjongeren zijn echt twee wezenlijk verschillende dingen. Hier laat ik het bij. De heer Hoppenbrouwer, interruptie: Ik wil even afstand nemen van het aanspreken van insprekerster. Dat gaat mij even te ver, dat hij zijn verbazing uitspreekt dat zij de jongeren niet aanspreekt. Deze mensen komen met een zorg. Dat er mogelijk angst is om ze aan te spreken, dat heeft u te respecteren en dat kunt u niet in verwijtende zin aan geven. De heer Xhemaili: Dan heb ik het misschien verkeerd uitgelegd en is het verkeerd bij u binnen gekomen. Ik verwijt de bewoners absoluut niet. Ik kan me heel goed voorstellen dat bewoners er last van hebben. Ik accepteer dat ook. Daarom zijn we ook hier, om gezamenlijk een oplossing te zoeken. Ik verwijt niemand iets.

Mevrouw Draak, VVD: Er is inmiddels een aantal punten de revue gepasseerd, die eigenlijk ook door de VVD belangrijk worden gevonden. In de eerste plaats inderdaad het gesprek aangaan met de groepen jongeren waar het mogelijk is. Wij denken dat dat heel goed is. Aan de andere kant heb ik van de insprekerster gehoord, dat is ons ook bekend van andere al bestaande chillplekken, ook al is het in de Leeuwenkuil geen officiële chillplek, het is wel een verzamelplek voor jongeren, dat de overlast letterlijk overlast is dus heel hinderlijk voor de mensen die eromheen wonen. We wonen hier met elkaar in Lansingerland. Jongeren hebben een plek, gezinnen hebben een plek, ouderen hebben een plek, iedereen moet daar kunnen wonen. Maar jouw vrijheid grenst aan die van een ander en op het moment dat groepen jongeren de vrijheid van de mensen om zich heen niet kunnen respecteren, dan vinden wij, en dat was de ondertoon van mijn vraagstelling net, dat daar op gehandhaafd moet worden. Dat helpt niet door alleen het neerzetten van een bordje, dat klopt. Daarom hamert de VVD al zolang op meer wijkagenten, meer wijkagenten en meer wijkagenten. Als je chillplekken met elkaar wil afspreken, dat hebben we als raad, als commissie, met elkaar besloten, iedereen moet hier een plek hebben. Dan moet je ook wel de regels respecteren. In onze APV staat gewoon, dat je geen overlast mag veroorzaken. In onze APV staat gewoon, dat je geen alcohol en drugs bij je mag hebben. Dus als er openlijk wordt gedeald, dan denk ik toch dat de politie daarop moet ingrijpen. Met lachgas is dat helaas wat lastiger,

want dat is tot op heden nog steeds legaal ook al kan dat wel overlast veroorzaken. Dat kan ook veroorzaken dat groepen jongeren qua gedrag wat lastiger worden om aan te spreken voor mensen die daar niet hun beroep van hebben gemaakt, maar die gewoon daar wonen en er last van hebben. Eigenlijk alles samenvattend: voor ons is het heel belangrijk dat de oplossing er komt voor de chillplekken. Wij zijn ontzettend blij dat het college heeft besloten om naar de zienswijzen te luisteren. Als er geen draagvlak is, dan moeten we terug in het proces en kijken hoe we het dan wel doen. Naast alle goede dingen die ik van andere partijen heb gehoord, is het voor ons belangrijk dat er wordt gehandhaafd op overlast, want je krijgt alleen draagvlak als iedereen de ruimte heeft om hier te wonen. De heer Hoek, interruptie: We hebben het steeds over handhaven. Dat is een mooi begrip. Alleen de vraag is of het resultaat van heel sterk handhaven het resultaat is wat u wenst. Met jeugd in contact gaan is iets meer dan zeggen: dat mag je niet. Dat gaat veel verder. Er zijn andere methodes die veel meer resultaat bieden dan alleen maar handhaven, handhaven, handhaven. Daar zou ik dus absoluut geen voorstander van zijn, want je merkt heel vaak dat het averechts werkt. Mevrouw Draak: Ik ben het ook met u eens, alleen een aantal andere partijen aan de overkant hebben al gezegd dat we met de jongeren in gesprek moeten gaan. Daarvan zei ik: dat vinden wij ook. Het is belangrijk om te doen. Ik heb van anderen minder gehoord over handhaven. Als je af zou spreken dat op chillplekken enige geluidsoverlast mag zijn. Daarom vroeg ik net aan inspreker: stel, je spreekt met elkaar af tot tijd X, dat kan om 21.00 uur zijn, 22.00 uur, dan mag je best een beetje herrie maken, maar daarna wil iedereen slapen. Als je daar niet op handhaaft, is het een zinloze afspraak. De heer Hoppenbrouwer, interruptie: Dan zou ik mevrouw Draak willen vragen, want zij weet hoe lastig het is om meer blauw op straat te krijgen, wat zij gaat doen om haar voorman, ik geloof dat hij Rutte heet, gaat wijzen op het feit dat wij meer budget willen hebben voor agenten en politie. Gaat haar fractie nu een brief schrijven of gaat u in gesprek met hem om dat een keer te realiseren? De voorzitter: U dwaalt af van het onderwerp. De heer Hoppenbrouwer: Het gaat over handhaving. Ik vraag alleen: gaat u naar de Tweede Kamer om dat te bepleiten. Mevrouw Draak: Wij doen niet anders, meneer Hoppenbrouwer. Dank u.

De heer Bergwerff, CDA: We hebben al veel gehoord vanavond. Volgens mij staan de partijen niet heel ver van elkaar af over dit onderwerp. Ik wil wel even benadrukken, dat het CDA erg blij is dat de aangewezen locaties voor de chillplekken fase 2 zijn ingetrokken. De 65 reacties van omwonenden en stakeholders geven toch een duidelijk signaal af. Benadrukken wil ik dat wij absoluut voorstander zijn van de chillplekken. We moeten jeugd betrekken, zoveel mogelijk, en omwonenden. Het zal heel lastig zijn om passende locaties te vinden, maar niet onmogelijk. Wat betreft het handhaven: ik vraag even aan de wethouder in hoeverre goede handhaving mogelijk is. En hoe de wethouder hier naar kijkt om dit eventueel in te vullen. Dank u wel.

De heer Hoek, WIJ: Zoals u weet, is WIJ echt een jongerenpartij. Dat heeft zich ook vertaald in een motie die wij nog niet zo lang geleden hebben ingediend. Die ging over: je moet met jongeren praten i.p.v. over ze te praten. Een goed voorbeeld was de hackathon afgelopen vrijdag, waarbij zes groepen een pitch hielden over wat hen bezig hield en hoe zijn benaderd willen worden. Wat de grote gemeenschappelijke deler was, is dat jongeren geaccepteerd willen worden en de verbinding zoeken. Er waren vier groepen die echt pleiten voor een goed geoutilleerde chillplek met wifi, met vuilnisbakken. En ze hadden in de groepen ook nagedacht over hoe we dat duurzaam op kunnen zetten. Daar was ik zeer content mee. Als we het over overlast hebben, dan begrijp ik dat. Alleen denk ik dat ik recht van spreken heb, want ik woon aan de Leeuwenkuil bij het plateau. Ik bagatelliseer de gevoelens die er zijn niet. Alleen ik ervaar ze niet. Ik loop daar iedere dag met de hond, ik spreek regelmatig met die jongeren en ik word over het algemeen met respect behandeld. Als ik vraag: beste mannen, volgens mij staat de radio een beetje hard, dan hoef ik niet te dwingen. Ze zeggen: joh, dan zetten we hem toch even wat zachter. Ik heb een goede ervaring met jeugd en jongeren door gewoon met ze in contact te zijn. Ik vind ook dat jongeren een wezenlijk deel van onze samenleving zijn. Die moeten we koesteren, die moeten we in onze armen sluiten, want zij zijn onze toekomst. We moeten ze niet opjagen en ze in het Bergse Bos neerzetten van: zo richten jullie het minst schade aan. Nog niet zo lang geleden hadden we hier een bijeenkomst met Yulius, de ggz-drugsjeugdhulpverlening, de politie en jeugd- en jongerenwerk. In feite hadden wij dezelfde mening van: we moeten met ze in gesprek en we moeten ze absoluut niet opjagen. Ze verdienen gewoon een plek. Wetenschappelijk onderzoek heeft ook aangetoond, dat mensen het meest overlast ervaren wanneer ze geen jongeren meer hebben in die leeftijdscategorie. Als het je eigen kinderen zijn, dan ervaar je die overlast niet, maar ben je uit de kleine of jonge kinderen, pubers, dan ervaar je die overlast in het kwadraat. Ik zou echt willen pleiten voor een samenleving, waarin we echt een plek organiseren, realiseren voor deze belangrijke doelgroep. Ik ben het wel eens met de heer Hoppenbrouwer, wanneer die zegt: er zijn 65 zienswijzen binnen gekomen, dus we moeten iets met dat gegeven. Dat ben ik volledig met hem eens. Alleen, ik wil echt hier een oproep doen om met een open mind zonder dat we alleen maar denken in termen van overlast en ze laten de rotzooi slingeren, met deze doelgroep in contact te gaan om voor beide partijen een goede oplossing te vinden, waarbij ik het niet acceptabel vind dat we bedenken dat dat in het Bergse Bos zou moeten zijn. Ik wil nog besluiten

met een klein voorbeeld. Niet omdat ik nou zo briljant ben, maar dat geeft aan hoe je meer bereikt met een andere insteek. Het is een jaar of 15 geleden, toen stond ik bij de tramhalte in Rotterdam. Een jongere stak een sigaret op en het pakje gooide hij op de grond. Ik had kunnen zeggen: joh, vind je dat normaal, doe je dat thuis ook, ben je zo opgevoed? Ik weet zeker dat ik dan niet bereikt had wat ik wilde bereiken. Ik moest er wel over nadenken. Ik zei niets tegen hem, raapte dat pakje op en zei: maak niet uit, ik ruim het wel op. En gooide het in de vuilnisbak. Voor dat deze jongere de tram in stapte, zei die meneer: je hebt helemaal gelijk, sorry. Dat geeft een beetje aan, dat handhaven soms niet de juiste toon is en je het tegenovergestelde bereikt van wat je wil bereiken. Ik wil een ieder oproepen om creatief en op een goede manier met een open mindset met onze jongeren om te gaan. Dank u wel.

De heer Jonker, D66: Aan het einde van de rit is het altijd de truc om je bijdrage wat te trimmen met alles wat er al gezegd is, maar toch wil ik nog wat dingen toevoegen aan de waardevolle opmerkingen, die al door mijn collega's gemaakt zijn. Ik doe het een beetje langs de volgorde, die gevraagd is in de L3B-notitie. Het eerste was een standpunt in te nemen over de ontoelaatbaarheid door de komst van chillplekken. In de ogen van D66 is samen leven: samen leven. Dat klinkt als een open deur, maar dat betekent dat we rekening moeten houden met alle groepen en mensen, die in onze mooie gemeente wonen en dat we daarvan de activiteiten moeten combineren, waarbij er altijd sprake is van overlast die op enigerlei mate kan plaats vinden en die strijdig kan zijn met de belangen van anderen. Continu moeten wij die afweging maken, hoe we die puzzel leggen om de verschillende activiteiten op de verschillende locaties en verschillende tijdstippen te combineren. Dat het niet een makkelijke puzzel is, blijkt wel uit dit traject. Het is ook lastig, omdat we niet altijd iedereen tevreden kunnen stellen. Het idee dat we tot oplossingen komen, waarbij iedereen zegt: dit is een goede oplossing, dat is denk ik en vrees ik niet altijd in alle gevallen mogelijk. Dat moeten we op een bepaald moment onder ogen zien. Punt 2 van L3B, ideeën aandragen hoe ze denken een brug te kunnen slaan tussen de behoeften van de jeugd om te chillen en de behoefte aan een leefbare woonomgeving door omwonenden. De dingen die je vaak hoort en ook waar zijn: gesprekken goed organiseren, inzicht te geven in wat iedereen beweegt, proberen wederzijds begrip te kweken. Op een bepaald moment, als je dat gedaan hebt, moet je als college en raad een knoop doorhakken, omdat er altijd een bepaald nimby-effect speelt, not in my backyard. We zijn allemaal voor chillplekken, maar als het bij mij voor de deur is, dan vinden we het wat minder. Dat geldt mijzelf persoonlijk ook, laat ik maar eerlijk zijn. Als gezegd zou worden dat de chillplek in mijn wijk zou komen en je vraagt om zienswijzen, dan krijg je er zeker 10 binnen van mensen die dat liever niet hebben. Dat is een dilemma wat je altijd hebt in een gemeente. Daarom wil ik ook aansluiten bij de opmerking van de heer Hoppenbrouwer en ook de opmerkingen die door WIJ zijn gemaakt, dat we ook eens moeten nadenken over hoe we de inspraak en participatie organiseren. Het systeem van zienswijzen heeft, als je er wetenschappelijk naar kijkt, een enorme bajes. Niemand gaat een zienswijze insturen van: wat een geweldig idee, die chillplekken in de Leeuwenkuil, daar zijn we voor. Nee, je krijgt een negatieve verzameling van zienswijzen binnen. Misschien kan het door gesprek of door andere middelen, ik wil niet voor een referendum pleiten, om te kijken hoe we meer balans kunnen brengen in die discussie en om ook de verschillende kanten in beeld te brengen. Ik heb er niet direct concrete ideeën over, maar misschien kunnen we daar met de wethouder van gedachten over wisselen. Als laatste het standpunt over: chillplekken in woongebieden uitsluiten. Daar zijn we het eigenlijk best wel mee oneens. Wat ons betreft zijn jongeren integraal onderdeel van de samenleving. Ze zijn ook onze toekomst. Het fysiek uitplaatsen, zo voelt het voor mij, omdat ze grote overlast veroorzaken, is wel de handdoek in de ring gooien. Dan zeggen we: we hebben het allemaal niet meer in de hand, laten we ze maar daar achter de voetbalvelden neerzetten, dan heeft niemand er last van. Dan kiezen we niet echt de goede insteek. Het is lastig met handhaving en andere maatregelen, om te kijken hoe we die overlast kunnen beperken of beheersen. Dat is niet eenvoudig, maar het alternatief lijkt ons niet aantrekkelijk. Daar wilde ik het even bij laten.

Wethouder Van Tatenhove: Het onderwerp stond inderdaad eerder geagendeerd dan wij het besluit hadden genomen, maar ik ben toch blij dat het voor vandaag geagendeerd staat, omdat het onderwerp wat ons als college in elk geval ook bezig houdt. Met aan de ene kant de wens, ook van de raad, om iets te doen voor de jongeren. En aan de andere kant de wetenschap dat je ook rekening moet houden met de mensen die om zo'n plek heen wonen. We hadden er in eerste instantie vier en daarna zouden er nog drie komen en daarna nog een paar. Bij deze drie hebben we dezelfde procedure gevolgd als bij de vorige. Lessons learned van deze keer is dat het wel goed is om na te denken over een andere manier om omwonenden te betrekken om te kijken hoe je het gesprek aangaat. Misschien de suggestie om tussen jongeren enerzijds en omwonenden anderzijds, als we weer een locatie zouden kiezen die echt in een bewoonde omgeving is. Dat is er wel eentje waar we mee gaan puzzelen. Waar ik jullie in de tweede termijn voor uitnodig: als jullie daar ideeën over hebben, noem die dan in elk geval ook, want het is nu vooral een debat tussen jullie, waar wij ook onze winst mee kunnen doen, als college, als jullie suggesties hebben. Natuurlijk zijn we in gesprek met jongeren en zijn we in gesprek met degenen die met jongeren optrekken, zoals jeugd- en jongerenwerk, of die de jongeren vaak ontmoeten, onze BOA's,

politie, de wijkagenten, maar jullie hebben daar waarschijnlijk ook ideeën over, misschien alleen al vanwege het feit dat jullie ook nadenken over participatie. Ik hoor dat graag eventueel nog in de tweede termijn, als jullie daar nog iets aan willen toevoegen. Met de 65 zienswijzen op deze drie voorgestelde locaties, die dan weinig positief zijn, maar vooral ervaringen aandragen van overlast die er nu al is, omdat jongeren daar nu al samen komen. We voelden als college niet heel veel motivatie om deze toch aan te wijzen als chillplek, want er moet wel draagvlak zijn in een omgeving, anders leidt het alleen maar tot problemen. Dus voor deze plekken is geen draagvlak, hebben wij geconstateerd. De heer Xhemaili, interruptie: U heeft het over draagvlak. Heeft u ook gekeken naar andere bewoners, die niet gereageerd hebben, om daar te polsen hoe zij er tegenaan kijken? Wethouder Van Tatenhove: Je kan natuurlijk huizen gaan tellen, maar je weet dat bij elk van deze drie locaties heel veel problemen zijn bij het aanwijzen van deze locaties als een chillplek. We vraag naar een chillplek is aanwezig en we gaan met de jongeren en de jongerenorganisaties kijken. De heer Xhemaili, interruptie: Mijn vraag was: heeft u met bewoners gesproken? Wethouder Van Tatenhove: We hebben alleen met de bewoners gesproken, die contact hebben opgenomen. Wij zijn niet zelf naar die bewoners gegaan. We hebben geconstateerd, dat bij deze chillplekken op de zienswijzen zoveel reacties zijn gekomen waaruit geen draagvlak bleek, dat we niet de vrijheid voelen om te zeggen dat het er maar 20 per plek zijn, dat negeren we en we doen het toch. Dus daarom hebben we gehoor gegeven aan deze zienswijzen. We doen natuurlijk niet voor niets zo'n procedure. Daarnaast staat natuurlijk de wens, ook vanuit de raad en vanuit 'pubers in de spotlight' en vanuit het college, onze gesprekken met jongeren, de hackathon van vrijdag die dat heel erg onderstreepte, dat er voor jongeren een wens is, niet om overlast te veroorzaken, maar om gewoon gezellig met elkaar te chillen. Ze noemen het ook echt chillen. Het gaat hun om gewoon met elkaar te kletsen, chipje te eten en helemaal niet om vervelend te doen en overlast te veroorzaken. Die wens voor die plek is er wel en die blijft. Daarom hebben we gezegd op zoek te gaan met de demografische ontwikkeling van een wijk bij de hand. De heer Jonker, interruptie: Ik blijf hangen op het puntje wat u zei: we hebben een x-aantal zienswijzen, dus is er geen draagvlak. Ik wil niets afdoen aan de ernst van de zienswijzen, want ik heb er alle begrip voor, en de overlast. Ik vind het als raadslid wel lastig. Hoe bepaal je dan wat genoeg zienswijzen zijn om te bepalen dat er geen draagvlak is. Ik verwacht er nu geen exact antwoord op, maar het is wel iets om over na te denken. Hoe gaan we dat dan met elkaar wegen? 65, u zegt dat dat veel is. Ik vind het ook veel, begrijp me goed, maar ik kan niet beoordelen of het veel is. Hoe doe je dat dan? Wethouder Van Tatenhove: Dat ben ik met u eens, meneer Jonker. Ik denk dat dat een heel goed onderwerp is om te doen in het traject van: hoe doen we burgerparticipatie. Om dit echt te bediscussiëren. Hoe weeg je dan voorstanders, die zich vaak niet laten horen, omdat ze denken: wat een leuk voorstel, goed dat ze het doen. En tegenstanders die er moeite mee hebben en die dan wel reageren. Dat is altijd lastig. Het is goed om daarover na te denken in dat traject van: hoe doen we burgerparticipatie. Los van de vraag die nu bij ons ligt en waar ik net een uitnodiging voor deed, want we willen hier natuurlijk niet wachten tot het traject van burgerparticipatie klaar is. We willen hier nu met jongeren gaan zoeken naar een andere locatie. Dat doen we met des te meer motivatie omdat alle groepen in de hackathon van afgelopen vrijdag hebben gezegd: we willen gewoon een plek om samen te zijn en een beetje met elkaar te kletsen en niet zoveel bijzonders te doen. Maar wel een plek waarvan ze het idee hebben: die is van ons. Dat motiveert ons wel om op zoek te gaan naar een andere locatie. Ja, we hebben tips gekregen. Mevrouw Draak, interruptie: Dit sluit aan op wat u net zei. Ik wil even verifiëren of ik het goed begrijp. Chillen, zoals u het noemt, daar kan gewoon niemand bezwaar tegen hebben, als je met elkaar, met vrienden, gewoon lekker aan het kletsen ben, chipje erbij, dat is het probleem niet. Impliceert u dat overlast gevende jongeren een andere groep jongeren is dan degenen die de chillplek zoeken? Of is de overlast uit de hand gelopen chillen? Hoe ziet u dat? Wethouder Van Tatenhove: Ik denk dat er een verband is. De jongeren die er vrijdag waren, dat zijn niet de jongeren die al met een auto aan komen rijden en misschien zelfs nog gaan dealen. Vrijdag waren de VMBO, dus die zijn 15 of 16 jaar. Ze komen hoogstens op een scooter, maar de meesten rijden gewoon op een fiets. Wat je ziet, is dat er verschillende groepen zijn die chillen. Dat zie je bijvoorbeeld in het Annie M.G. Schmidtpark. Daar zit er één in het hok, maar er zijn meer groepen die gebruik maken van het hok. Dat doen ze om de beurt, daar krijg je ook weer ordening in. Niet alle groepen chillen met elkaar, maar ze hebben ook verschillende groepjes. Ongetwijfeld zullen er groepjes zijn die doorgroeien naar overlast. Dat is niet perse het leuke van een chillplek. Een chillplek doe je juist voor die positieve beleving. Die overlast willen we eigenlijk allemaal niet. Dat hebben jullie allemaal gezegd. We lopen niet over in wijkagenten, we lopen ook niet over in BOA's. Ik denk dat er weinig BOA's zijn die elk weekend, elke nacht om 05.00 uur nog een controle rondje doen. Zo eerlijk moeten we ook wel zijn. De wens om te chillen is er echt wel degelijk. Dan was ik gebleven bij het punt, dat ik zei: we hebben wat tips gekregen ook uit de zienswijzen. Het lijkt me niet verstandig dat we die nu gaan noemen, want het is goed dat wij kijken welke criteria wij ons dan nu aanmeten om een chillplek te overwegen en hoe we dan het proces in gaan. Maar het is wel belangrijk om te kijken waar nu jongeren zijn en waar over 5 jaar jongeren zijn en waar we nu aan de slag moeten om een andere chillplek te vinden. Om een voorbeeld te noemen. De Anjerdreef is nog relatief dicht bij Westpolder. Als je nu in Westpolder kijkt, dan wonen daar heel veel jonge gezinnen. Dat zijn over een paar jaar gezinnen met pubers. Ik vraag me af of die naar het Annie

M.G. Schmidtpark fietsen om te chillen, als hun school ook in de buurt van Westpolder is. Dat is wel een gebied waar we serieus moeten kijken hoe we dat dan doen. Waar is daar eventueel wel een chillplek nodig? De opgave zien wij wel degelijk, om daarmee aan de slag te gaan. Buitengebieden, het is goed als jullie daar in de tweede termijn nog op reageren. De heer Jonker nam een duidelijke positie in. Ik denk dat het goed is om wat kaders mee te krijgen van de raad, wat jullie daarvan vinden, waar we ze wel of niet zouden moeten zoeken of mogen vinden. De suggestie om jongeren en omwonenden samen in gesprek te laten gaan, is een hele mooie, maar ik denk dat het een lastige is omdat de groepen jongeren door de tijd veranderen. Afspraken met de groep van nu zijn niet perse afspraken die volgend jaar of over 5 jaar nog gelden. Een groep groeit sneller door dan de omwonenden, maar ik denk wel dat het goed is om te kijken of we met die combinatie iets kunnen doen in het participatieproces. Ik heb de wijkagenten gehad. Hoe zit het met handhaving? Dat hangt dus erg samen met hoeveel agenten er zijn en hoeveel blauw er op straat is. Samenvattend werd al gezegd: je kunt niet iedereen tevreden stellen. Dat is een terechte conclusie, maar we willen wel graag dat er draagvlak is om samen met onze jongeren een inclusieve samenleving te vormen, waarin het liefst jongeren rekening houden met omwonenden en de omwonenden ook terug denken aan de tijd dat zij ook puber waren en misschien ook wel af en toe iets deden waarvan de ouderen dachten: moet dat nou zo laat nog of op die plek. Dat is het voor de eerste termijn. De heer Lieverse, interruptie: Een vraag is nog niet beantwoord, namelijk hoe jongeren hierop reageren. Hebben zij al gehoord van het voornemen om deze drie chillplekken niet door te zetten. Wethouder Van Tatenhove: Het was een voorgenomen besluit, dus ze rekenden er sowieso nog niet stevast op, dat het dus een feit zou zijn. Ik heb nog geen reactie van hun gehoord, hoe zij hier op reageren, maar de brief is nog maar net verzonden, want het besluit is nog maar net genomen.

#### *Tweede termijn*

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Ik ga reageren op hetgeen ik mee heb gekregen. Insprekers hebben gezegd, dat er begrip en respect is voor de wens om chillplekken te hebben en dat er ook een vorm van overlast is, alleen de mate waarin, daar is een dialoog een noodzakelijk gegeven. Ik ben blij dat de wethouder in ieder geval aangeeft, dat zij demografische ontwikkelingen in ogenschouw gaat nemen. Ik zou als suggestie mee willen geven, los van de dialoog, als het daar speelt en meneer Hoek is er een beetje de specialist in, hij heeft een mooi voorbeeld van dat pakje oppakken en in gesprek gaan, maar er zijn vanuit zijn deskundigheid vast wel meer methodieken, die verbinding kunnen maken. Daar ben ik niet voor opgeleid, dus dat weet ik niet. Daar hoop ik van hem te kunnen leren, als hij met suggesties komt. In het verlengde hiervan is, dat we meer moeten gaan inzetten op dat preventief jeugdbeleid, want daar is echt wel veel in geïnvesteerd. Het is volgens mij ook een beleidsaccent wat we bewust hebben gekozen. Misschien in de midterm review, tenzij die pas in april 202 komt, dat zou ik te laat vinden. Maar dat we daar eens kijken of we met het preventief jeugdbeleid met het goede bezig zijn. Misschien de huidige scholen, de 14- en 15-jarigen, eerder te betrekken bij de uitdagingen waar we voor staan. Als het om handhaving gaat, is het enige wat bij mij opborrelt, is dat ik me meen te herinneren dat wij een uitbreiding van BOA's hebben gerealiseerd en dat er specifieke jeugd-BOA's zouden komen. Ik zou verwachten dat die wel om 05.00 uur gaan kijken. Ik geef het toch even mee. We hebben er als raad bewust voor gekozen, dat we jeugd-BOA's willen, dan kan het toch niet zo zijn dat zij op de tijden waarop ze er eigenlijk zouden moeten zijn, er niet zijn. Waarbij ik alle respect heb voor iemands nachtrust. Dat zou ik nu mee willen geven. Ik dank het college voor het serieus nemen van de zienswijzen en ook een compliment voor mijn collega's en het huidige debat.

De heer Lieverse, CU: Ik bedank de wethouder voor de reactie op de opmerkingen die gemaakt zijn. Vanuit onze fractie willen wij graag aangeven, dat het aantal van 65 voor ons minder steekhoudend is, dan de diverse inhoudelijke punten die in de zienswijzen aan bod zijn gekomen. We hebben een aantal zienswijzen gelezen uit Bergschenhoek, uit Bleiswijk. De punten die daar in staan verdienen aandacht, of ze steekhoudend genoeg zijn om een chillplek wel of niet te kiezen of door te zetten. Ik wil graag iets uitleggen over een manier van toch gezamenlijk praten. De wethouder zei net iets te vlot van: ik niet zo met bewoners en jongeren bij elkaar gaan zitten om te praten, want nu zijn dat de jongeren maar over een jaar zijn het weer anderen. Er is een model wat op het gebied van participatie gebruikt wordt, wat ik ook gelezen en geleerd heb, afgelopen week nog, wat in Zweden heel gangbaar is. Met dialoogcirkels. Men zet niet zomaar mensen bij elkaar die met een gemeenschappelijk probleem te maken hebben, namelijk: hoe omgaan met hangjongeren, hoe omgaan met nieuwe chillplekken, om alleen maar tegen elkaar aan te tetteren. Ik gebruik een oneerbiedig woord, besef ik, maar dat doe ik expres. Om de gesprekken zinvol te laten zijn, gaan ze eerst kennis maken. Een uur volgens een bepaald model en dan weer een uur volgens een ander model. Pas bij een derde sessie komen ze bij elkaar om de inhoud van het onderwerp te gaan bespreken. 50% van de Zweden is aangesloten bij zo'n dialoogcirkel, om aan te geven dat het niet zomaar uit de lucht gegrepen is. Het is een model wat werkt, juist voor problemen die spelen waar mensen wonen en waar ze in het dagelijks leven mee te maken hebben. Het zou een idee kunnen zijn om of dit model of een ander model te gaan gebruiken om wel inwoners en jongeren samen

te betrekken bij dit onderwerp. De voorzitter: Ik wijs u erop, dat zulke initiatieven niet altijd van het college hoeven te komen en dat er ook wegen zijn voor raadsleden om zoiets in gang te zetten. Slechts een suggestie mijnerzijds.

Mevrouw Gabin, GL: Wij pleiten voor chillplekken in samenspraak met verschillende partijen, omwonenden natuurlijk en de jongeren. Of er een volledig draagvlak gecreëerd kan worden, is een illusie, maar de partijen kunnen wel meer betrokken worden en dat helpt wellicht bij de acceptatie ervan.

De heer Xhemaili, PvdA: Allereerst wil ik de wethouder bedanken voor de beantwoording en ook de sprekers, die nemen we uiteraard serieus. Ik onderschrijf de woorden van de heer Lieverse. Ik denk dat het heel belangrijk is om zowel met de jongeren als de bewoners als jeugdwerk, BOA's, politie het gesprek aan te gaan, om aan de voorkant, de voordeur, gezamenlijk te bepalen waar er zo'n chillplek komt. Als je het topdown gaat opleggen of dingen gaat bepalen, dan heb je altijd weerstand. Mijn voorstel is om een goed participatietraject te realiseren om aan de voordeur weerstand weg te halen en weg te vegen. Dat gezegd hebbende, heb ik nog één vraag aan de wethouder. Wat zijn de bevindingen, de resultaten van de huidige chillplekken, die er nu zijn? Hoe kijken de bewoners daar tegen aan? Wat zijn de geluiden in de omgeving? Hoe ervaren jongeren dat? Dat eigenlijk.

Mevrouw Draak, VVD: Ik dank de heer Hoppenbrouwer voor het agenderen van het punt, voor de goede samenvatting. Die kan ik wel delen. Ook het punt over de jeugd-BOA's. Nadat ik alles liet bezinken, wil ik toch even zeggen, in aansluiting op D66, dat ik van mening ben dat iedereen met elkaar moet kunnen leven. Dat je soms een beetje overlast van elkaar krijgt, dat is dan misschien. Dat moet je van elkaar accepteren. Wellicht verschillen we van mening met WIJ over de handhaving. Als je binnen dat soort normale afspraken niet met elkaar kunt samen leven, is het niet nodig dat een inwoner van Lansingerland naar de jongeren toe gaat om voor hem het knopje van zijn muziek uit te zetten om 04.00 uur. Dat gaat gewoon de perken te buiten. Dat is het moment waarop de VVD vindt, dat handhaving wel gewoon nodig is en dat zo'n jeugd-BOA er inderdaad maar een keer 's nachts voor zijn bed uit moet.

De heer Bergwerff, CDA: Ook ik wil de wethouder bedanken voor de beantwoording. Ook het CDA vindt chillplekken binnen de wijken prettiger. Ouders van jongeren zullen het ook minder prettig vinden als hun kinderen in een buitengebied chillen, aangezien de sociale controle vanuit de samenleving dan ook weg valt. Ook moeten we jongeren niet het gevoel geven, dat zij opgejaagd worden naar een buitengebied en dat ze ongewenst zijn. Even t.a.v. de communicatie. Een voorbeeld om jongeren te betrekken is de hackathon van afgelopen vrijdag. Dat is een geweldige manier om jongeren te betrekken en inspraak te geven. Daarnaast kunnen omwonenden tijdig op de hoogte gesteld worden van de laatste stand van zaken. Een bijeenkomst, brieven naar omwonenden van chillplekken, is natuurlijk altijd gewenst, om even de wethouder te beantwoorden. Dank.

De heer Hoek, WIJ: Om even op mevrouw Draak te reageren: ook handhaven beweegt mee met de tendensen van de samenleving. De politie handhaaft niet meer op dezelfde manier als 20 jaar geleden. Dat is niet voor niets en daarin moeten wij ook groeien. Als je het hebt over de vraag: hoe gaan we dit probleem tackelen, dan begint dat bij jongeren serieus te nemen en niet weg te zetten als overlast gevende groepen die weet ik veel waar bivakkeren. Hoe moet het nou de jongeren overkomen die afgelopen vrijdag aan de hackathon hebben mee gedaan, een waanzinnig positieve inbreng hebben gehad, ideeën hebben gehad om het leefbaar te houden, ideeën hebben gehad hoe ze met hun vuil omgaan en dat ze aankomende week in de krant lezen dat ze op bepaalde plekken gewoonweg liever niet gezien worden. Dat vind ik echt een gemiste kans. We hadden ook kunnen zeggen: prima, in de Leeuwenkuil ervaren we nu al overlast. Er komt een chillplek en dat geven we een officieel label en we gaan met jeugd en jongeren in gesprek hoe welke regels we met elkaar afspreken. Dan ben je in gesprek, dan kan je dingen afspreken met elkaar. Ik denk dat dat een waanzinnige kans was geweest. We ervaren dus nu kennelijk ook overlast in de Leeuwenkuil. Hoe mooi is het dan niet om met de jongeren die daar bivakkeren afspraken kan maken? Van: Oké, wij geloven dat jullie geen overlast willen bezorgen, wat kunnen we nu met elkaar afspreken, zodat het voor alle partijen de moeite waard is. Nu slaan we die stap over, omdat we ervan uit gaan dat het alleen maar erger wordt ofzo. Overigens heeft de politie altijd de Leeuwenkuil aangewezen als plek waar jongeren mogen zijn 's nachts. Je kan het de jongeren zelf dus ook nog niet eens verwijten, want het was de enige plek waar ze gedoogd werden. Dat is allemaal geïnitieerd door de politie. Laten we in ieder geval de dialoog aangaan. Misschien hadden we de Leeuwenkuil toch als experiment moeten uitkiezen. Toen ik bij de opening van de eerste chillplek was, onze wethouder was daar ook, toen hadden jongeren ook heel duidelijke ideeën hoe ze het netjes en ordentelijk wilden houden. In feite moet je daar gebruik van maken. Misschien moet je dat ook wel zeggen: we gaan de jongeren niet uitnodigen in het gemeentehuis, maar wij gaan naar de chillplekken. Ik heb dat een aantal keer gedaan, op een zwoele zomeravond, en het heeft mij heel veel inzicht

opgeleverd. Ook het inzicht dat jeugd en jongeren een respectabele groep is, die mij met respect behandeld hebben. Misschien is dat een insteek, dat wij de hand uitsteken om in gesprek te gaan. Dank u wel. De heer Hoppenbrouwer, interruptie: Ik heb me vandaag voorgenomen om iedereen uit te laten praten. U geeft aan, dat we jongeren serieus moeten nemen en niet zien als overlastveroorzakers. Ik ben het met u eens, maar er zijn ook omwonenden die we serieus moeten nemen. Dat zag ik ook in de beantwoording van de wethouder te weinig terug. Burgerparticipatie en jongeren, maar het zijn ook de omwonenden. Ik wil het nog één keer benadrukken: het is en en. En niet een beetje van dit en een beetje van dat. Het is samen optrekken. De woorden van de heer Jonker had ik zelf verzonnen willen hebben. Samen leven is samen leven. Dat vond ik een mooie one-liner en die zou de pers ook mogen gebruiken. De heer Hoek: Ik heb sterk de indruk dat de heer Hoppenbrouwer niet heel goed geluisterd heeft, want ik heb heel duidelijk gezegd: gezamenlijk. Gezamenlijk spelregels opstellen. Gezamenlijk houdt altijd in dat je met twee partijen te maken hebt. Ik denk daar dus niet anders over. De heer Hoppenbrouwer, interruptie: Ik ben blij dat we elkaar dan weer gevonden hebben, maar u kunt het mij niet helemaal ontnemen, dat u als partij van de jongeren wel heel veel nadruk legt op dat jongeren serieus genomen moeten worden en dat de hackathon deelnemers heel erg verbaasd zullen zijn. Het was allemaal jongeren, jongeren, prima, maar ik wil het geluid van omwonenden laten horen.

De heer Jonker, D66: Ik ben blij dat we het op veel punten eens zijn. Dat is goed. Ik ga daarom zeker niet alles herhalen. Ik wil alleen kort inhaken op het punt van de heer Lieveerse. Dat spreekt mij wel aan. De wethouder gaf aan: we kunnen wel innoveren, maar we zijn ook nog bezig met het uitwerken van ons participatiebeleid en hoe dat moet. Het is juist een kans om te experimenteren, kleine nieuwe dingen te proberen. Misschien de suggestie van de heer Lieveerse of een andere methode die al een keer gebruikt is om dat gesprek wat beter te organiseren. In samenhang zijn daar mogelijkheden voor. Misschien kan dat eens bekeken worden.

Wethouder Van Tatenhove: Er is nog één vraag: wat zijn de ervaringen tot nu toe met die chillplekken. Die zijn goed. Daar zijn eigenlijk geen klachten bekend, dus dat gaf ons eigenlijk de moed om door te gaan en om aan de slag te gaan met die drie nieuwe. De suggestie van de heer Lieveerse voor de dialoogcirkels: dat is een mooie, om daar eens naar te kijken of dat misschien een methode zou kunnen zijn om daarmee aan de slag te gaan als we andere locaties hebben, met jongeren en omwonenden. Met omwonenden in gesprek gaan kan pas op het moment dat je een plek op het oog hebt, want anders weet je nog niet wie de omwonenden zullen zijn. Ik denk dat het goed is om het daar dan bij te laten. Ik hoor van u niet de oproep om het buiten de bebouwde kom te doen. Ik hoor vooral de oproep: jongeren horen erbij, we zijn een samenleving met zijn allen, dus we gaan zoeken naar een plek waar jong welkom is en waar oud zegt: ik gun je hier een plek en we doen het samen. Dank jullie wel voor deze bespreking.

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het einde van deze bespreking. Ik wil u op de tribune van harte toespreken, dat u moet blijven zitten, want dat is de lokale democratie. Maar als u er alleen voor de chillplekken was, dan mist u niets meer als u besluit zachtjes de zaal te verlaten. Ga vooral uw gang. We schorsen even voor twee minuten.

#### *Schorsing*

Na de korte schorsing heropent de voorzitter de vergadering.

#### **5.b Uitreiking Jeugdlintje**

De heer Bergwerff, CDA: We blijven nog even bij de jongeren. De fractie van het CDA is trots op de jonge inwoners van onze gemeente die zich inzetten voor anderen of voor de gemeente, bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk te doen, door een heldendaad te verrichten of door een actie te organiseren voor een goed doel. Onze fractie wil hen graag in het zonnetje zetten en daarom voorstellen om vanaf nu jaarlijks een jeugdlintje uit te reiken aan jonge helden van Lansingerland. Deze jonge helden kunnen inwoners zijn tussen de 0 en 21 jaar, die iets bijzonders hebben gedaan of zich belangeloos en uitzonderlijk hebben ingezet. Het jeugdlintje is inmiddels in vele gemeenten in Nederland een begrip. Als het aan het CDA ligt, volgt nu ook de gemeente Lansingerland. De procedure kunnen we hetzelfde houden als bij de andere vrijwilligersprijzen. Kandidaten kunnen voorgedragen worden en een commissie bepaalt wie het lintje verdient. Ik hoor graag wat de wethouder en de andere partijen van dit initiatief vinden.

De heer Jonker, D66: Ik wil het CDA bedanken voor het agenderen hiervan. Het lijkt mij een enorm goed idee.

Mevrouw Draak, VVD: De VVD-fractie vindt het ook echt een heel erg leuk idee. Daar staan we positief tegenover. Ik ben even gaan googlen: waar zeggen we ja tegen en hoe ziet het CDA voor zich hoe je dit moet gaan organiseren. Zo'n vrijwilligersprijs krijgt heel veel aandacht in de Heraut en volwassenen

lezen die misschien ook, maar jongeren doen dat natuurlijk niet. Ik zou zeggen: als je de doelgroep jeugd in het zonnetje wil zetten, dan is het een goed idee om zo'n procedure te gebruiken om ze te gaan betrekken bij maatschappelijk betrokken zijn, dat je daar misschien via het onderwijs iets aan zou kunnen doen. Het nomineren bijvoorbeeld of RT Lansingerland een item laten maken, kinderen kijken graag filmpjes, het jeugdjournaal. Dat je op die manier probeert zo'n jongerenlintje draagvlak te laten krijgen onder jongeren en ze zo te leren dat je een lintje kunt krijgen als je volwassen bent, als je iets bijzonders doet voor de samenleving. Dan kom ik aan het volgende punt. Veel gemeenten, die al zo'n lintje doen koppelen dit aan 20 november, de dag van de rechten van het kind. Ik zou willen zeggen: Als we hier nou ja tegen zeggen, dat we het dan koppelen aan de jaarlijkse lintjesregen van de koning en het dan op 25 april doen, omdat je dan de doorstroming gaat krijgen. Al je iets bijzonders doet voor de samenleving, of je verricht een heldendaad of je doet langdurig mantelzorg, dan kun je daarvoor een lintje krijgen. Ik denk dat mijn punt wel duidelijk is. Qua leeftijd, u zegt 0 tot 21. Het lijkt me heel knap als je 2 bent om dan al een lintje te krijgen. Een ander idee, dat ik ook van google heb gehaald, is dat al die jonge helden een soort walk of fame kunnen krijgen, of een tunnel waar hun naam in staat. Dat is misschien ook leuk om iets mee te doen. Ik wil allerlei ideeën aandragen waarover we dan van gedachten moeten wisselen. Het is gewoon een hartstikke leuk idee.

De heer Hoek, WIJ: Prima initiatief, wat wij ook zeker zullen ondersteunen. Wanneer het CDA met een motie komt, mogen ze ons logo er boven zetten. Ik sluit me ook een beetje aan bij de woorden van vorige spreker, wat mij betreft hoeft het niet beperkt te worden tot eens in het jaar. Je kan het ook uitreiken op het moment dat iemand iets goeds doet voor de samenleving. Ik vind het mooi dat daarmee jeugd en jongeren die iets goeds doen gewoon op een podium zetten en een stuk waardering daarmee uitspreken. Dus prima initiatief.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ook onze fractie staat er positief tegenover. Er is een vrijwilligersprijs voor volwassenen. Ook onder kinderen zijn mensen die zich inzetten voor een ander of op een bepaalde manier opvallen. Wel een vraag die bij ons opkwam: hoe definieer je nou een held? Dat hangt ook af van je situatie. Soms moet je heel erg opboxen tegen moeilijke zaken. Dan ben je een held. Soms zit je in een gezin waar vrijwilligerswerk al normaal is, ben je dan minder een held of nog steeds een held? Het is wel goed om daar goed over na te denken om ook kinderen, die iets minder makkelijk worden genomineerd of iets minder makkelijk opvallen toch ook in het zonnetje gezet kunnen worden. Mevrouw Draak dacht na over welke dag het zou moeten zijn. Het is inderdaad goed om daarbij stil te staan. Moeten kinderen dan een eigen dag hebben of is het samen met de volwassenen? Ik denk dat een eigen dag leuker is. Daar zijn vast wel mooie data voor te vinden. Wij zullen dit initiatief ook steunen.

Mevrouw Gabin, GL: De fractie van GL deelt de mening van CDA. Jeugdigen hebben zo nu en dan bevestiging en erkenning nodig. Door middel van een jeugdlintje zal dat een gepaste waardering kunnen vormen. Ik vraag me wel af hoe de heer Bergwerff op de leeftijd tussen 0 en 21 is gekomen. Wettelijk gezien wordt onder jeugd verstaan 17 jaar en jonger. Ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Draak. Hoe realistisch is het dat een kind van 3 een heldendaad of een actie organiseert voor een goed doel?

De heer Lieverse, CU: Ronduit sympathiek, het voorstel in zijn algemeenheid om voor een jeugdlintje te gaan pleiten. Dat zullen wij ook graag ondersteunen, zoals de andere ook. We hebben er een paar praktische opmerkingen bij. Anders dan mevrouw Draak en mevrouw Gabin denken wij welke dag of datum het meest geschikt is. We zouden denken: de gewone dag van de vrijwilligersprijs waar een volwassene in het zonnetje wordt gezet lijkt ons het meest logisch. Dat is ook veel echter, om als jongere ook op het podium getild te worden en daarnaast te mogen staan en even eer te krijgen, ook op de foto gezet te worden enzovoorts. Dat lijkt me de meest echte manier om een lintje te mogen ontvangen. Ik heb ook gegoogeld, hoe het er in den lande aan toe gaat. De leeftijd van 21 is inderdaad een beetje ridicuul, want jongeren zijn 17 of jonger. Daar zijn allerlei redenen voor om het zo te doen. De leeftijd 6-18 jaar is in de meeste gemeenten die een lintje kennen de norm. Wij zouden graag willen mee denken hierover, maar wel pleiten voor 6 tot 18.

De heer Crielaard, L3B: Ik wil het CDA bedanken voor het nemen van dit leuke initiatief. L3B heeft onze Lansingerlandse jeugd en jongeren hoog in het vaandel staan. Het is daarom goed hen in het zonnetje te zetten. Voor dit bespreekpunt had ik nog niet eerder gehoord van het jeugdlintje, maar nu ik weet dat het bestaat mis ik het wel in Lansingerland. Wat ik echter ook mis, is een aantal concrete kaders. In het bespreekstuk en in de woordvoering van de heer Bergwerff heeft hij het over een leeftijdsgroep van 0 tot 21 jaar. Gaan we dan ook lintjes uitreiken aan baby's die voor het eerst op het potje hebben gezeten? Wat L3B betreft, stellen we een aantal leeftijdscategorieën vast, waarin lintjes worden uitgereikt. Bijvoorbeeld 6-12, 13-17 jaar. Moet je ook 18-21 doen? Dat is misschien een discussiepunt. Ik heb de VVD de lintjesregen horen noemen en de CU de vrijwilligersprijs. Ik wil zelf aansluiten bij de woorden van mevrouw Verhoef van de PvdA. Wij denken dat het leuk is om juist een dat uit te kiezen voor onze

jongeren. Het is vandaag 20 november, de universele kinderdag. Wij denken dat juist vandaag de meest uitgelezen en beste dag is om zoiets te organiseren. Wat de fractie van L3B betreft hebben we gewoon op 20 november 2020 onze eerste lintjesregen voor de jeugd. Al met al een goed voorstel, een goed initiatief van het CDA. Wij kijken uit naar de verdere uitwerking hiervan. We denken er graag over mee. Dank u wel.

Wethouder Van Tatenhove: Ik heb voor dit onderwerp wel overleg gehad met de burgemeester, want het uitreiken van lintjes of het onderscheiden of het feliciteren of op de foto gaan met helden van allerlei leeftijd is iets wat specifiek een taak is die bij de burgemeester is belegd. Maar omdat er de laatste tijd ook heel veel andere vragen gesteld worden of wat wij met jongeren kunnen, en omdat jeugd- en jongerenwerk bij mij in de portefeuille zit, zullen we in dit onderwerp samen optrekken, de burgemeester en ik. Als ik u zo hoor zegt u: ga vooral niet wachten met dit initiatief totdat is uitgedacht of er een kinderraad moet komen of een kinderburgemeester, maar pak dit zo snel mogelijk op, want dit is gewoon een hartstikke leuk en mooi initiatief. En zoek er een geschikte datum voor. Ik hoor daar wat verschillende reactie over, dus ik stel voor dat we aan de slag gaan met de suggesties die u heeft mee gegeven. Ik laat het aan meneer Bergwerff of hij volstaat met een toezegging van mijn kant of dat hij een motie vreemd in de raad brengt, omdat hij het zo'n mooi onderwerp vindt. Dat zou alleen maar mooi zijn om dat te doen. Maar we gaan hiermee aan de slag. Dan gaan we ook in op de vraag: doe je dan één leeftijdscategorie, waar begint en eindigt die dan? Of moet je dan 2 categorieën doen? Wie reikt het lintje uit? Is dat de burgemeester en wordt dat later misschien de kinderburgemeester? Ik stel voor dat wij iets uitwerken en daarmee bij u terug komen, zodat u het kunt bespreken en kunt zeggen: hier nog een beetje schaven en daar nog een puntje erbij, dit is leuk en heeft u daar aan gedacht. We pakken dit op en komen zo snel mogelijk naar de commissie samenleving met een voorstel.

#### *Tweede termijn*

De heer Bergwerff, CDA: Ik wil iedereen bedanken voor de enthousiaste en leuke reacties. Er zijn wat punten die nog niet concreet zijn en ik ben blij met iedereen en zijn of haar inbreng. We gaan het uitwerken en jullie zien het tegemoet. Dank u. Ik heb het over de motie.

De heer Crielaard, L3B: Ik wil alleen nog mijn opmerking uit mijn eerste termijn benadrukken. Als er een motie over komt, moet die goed uitgewerkt zijn, want dan is het nog een beetje een bespreekpunt. Dank u wel.

#### **6. Stukken ter advisering aan de raad:**

Er zijn geen stukken ter advisering aan de raad.

#### **7a. Actualiteiten uit het college**

Wethouder Van Tatenhove: Ik heb er een paar, dus ik neem er even de tijd voor. Het gaat geen uur duren, want ik ga zeker niet de tijd opvullen die nu vrij is gevallen doordat er geen presentatie is over het cultuurhuis. Als ik u vertel van de planning, dan weet u in elk geval dat u woensdag 18 december die beeldvorming wel kunt verwachten. De behandeling in de commissie samenleving staat op donderdag 16 januari gepland en de raadsvergadering op 30 januari. Dat is aan de ene kant, omdat we als college hebben gezegd: we willen het helemaal tot in de puntjes voorbereid hebben voordat we het naar de commissie sturen. En ook omdat de commissie heeft gezegd: we willen ook graag de tijd tussen een presentatieavond en de behandeling in de commissie samenleving, omdat we er zelf ook nog mee aan de slag willen of over na willen denken. Dus in december de presentatie en dan 4 weken later de behandeling in de commissie. Die moet u dan de ruimte geven om, met wat verteld is tijdens de presentatie, om ermee aan de slag te gaan. Het is de bedoeling dat u voor de presentatie de stukken heeft, dus de complete notitie met daarin de antwoorden op alle vragen die eerder zijn gesteld. De heer Hoppenbrouwer, interruptie: Wat wordt dan de status van dit besluitvormingsproces. Is het een kwestie van ja, ja en ja? Of is er nog ruimte voor de raad om er echt iets van te vinden? De vorige keer heb ik dat bij de beeldvorming gevraagd, maar toen werd er gezegd: nee, dat gaat niet, want dan gaan we de projectontwikkelaar aan het lijntje houden. Wat is er van die redenering over gebleven? Wethouder Van Tatenhove: Dat mijn college overleg heeft met de ontwikkelaar en dat hij daar bespreekt waar we op dit moment staan en hoe de raad erin zit en wat het proces wordt. Dat heeft ons de ruimte gegeven tot januari, zodat we tegemoet konden komen aan de wens vanuit de commissie en de raad: doe het zorgvuldig en neem ons op tijd mee, maar geef ons ook de tijd. Daarin hebben we geluisterd en zijn we zorgvuldig geweest. De planning was inderdaad eerst 20 november, vanavond dus, de presentatie en dan in december besluitvorming. De heer Hoppenbrouwer, interruptie: Begrijp ik hier uit, dat 30 januari de fatale datum is om te beslissen voor een go-or-no-go? Wethouder Van Tatenhove: Ik heb gezegd dat we het in januari ter bespreking in de commissie en in de raad agenderen. Dat is waar u het nu mee moet doen. Of dat drie keer ja is, is natuurlijk ook aan u. Mevrouw Draak, interruptie: Ik vroeg me ook af, dat

heb ik niet helemaal van u gehoord, wat de reden is van het uitstel. De woordvoerders zijn een aantal weken geleden al gebeld door de kwartiermaker, door te vragen wat echt belangrijk is voor besluitvorming, dan kan ik zorgen dat de stukken compleet zijn. Ik was eigenlijk verrast dat het nu nog niet klaar is. Waar ligt dat dan aan? Wethouder Van Tatenhove: Om wat ik al zei. We willen echt op alle vragen een antwoord en niet straks zeggen: we dachten dat het dat was, maar we hadden nog iets in onderzoek en het bleek toch net iets anders te liggen. Dan willen we het ook met het hele college bespreken. Zoals u weet is wethouder Abbe deze week in China. Dat gaat dan ook niet. We willen ook, dat de stukken er liggen voor de presentatieavond. Vanavond een presentatieavond houden en het stuk volgende week naar u toesturen vonden we geen goed idee, dus vandaar dat het een maandje opschuift. Vooral de zorgvuldigheid van het proces, want het is natuurlijk wel een majeur besluit, het is best een belangrijk besluit. De heer Erwich, interruptie: Geeft dat dan ook de tijd, dat u nog even overleg heeft met het Isala theater in Capelle? Wethouder Van Tatenhove: Volgens mij zijn medewerkers daar geweest en hebben in ieder geval met de betreffende dame gesproken. Ik ben wel in het Isala theater geweest, maar ik heb niet met haar gesproken. Mevrouw Verhoef, interruptie: De wethouder zei dat de kwartiermaker alle fracties heeft gebeld om de hete hangijzers boven tafel te krijgen. Ik ben inderdaad ook gebeld door de kwartiermaker. Wat ik nu niet weet is wat de grote hete hangijzers zijn van de verschillende fracties. In grote lijnen weet ik het wel, maar ik krijg op die manier niet de kans om het voorstel, wat er uiteindelijk komt te liggen op die manier te beoordelen. Is het nog mogelijk om inzicht te hebben in wat tot nu toe de grote hangijzers zijn van de andere fracties? Of gaat dat in die presentatieavond extra aandacht krijgen? Het is mij niet helemaal duidelijk waarom dit proces zo is gegaan, dat de kwartiermaker zelf is gaan bellen en dat we dat niet in bredere openbaarheid hebben kunnen horen. Wethouder Van Tatenhove: Als het voorstel er ligt, wat we bespreken in de commissie, dan is het wel handig dat de vragen die er leven daarin beantwoord worden, zodat we niet in januari nog hele nieuwe ideeën en vragen krijgen waarop we dan nog een antwoord moeten gaan zoeken of formuleren of weer naar een bureau toe. Daarom is dat rondje gedaan langs alle fracties: wat leeft er bij jullie nog? Zodat we, wat er nog leeft aan ongemakken of aan vragen, ervoor kunnen zorgen dat in de notitie of het raadsvoorstel daar een reactie op is. De heer Jonker, interruptie: Ik deel dat we als raad kunnen bespreken wat de hete hangijzers zijn. Ik hoef niet perse via de wethouder te horen wat de hete hangijzers zijn van WIJ of L3B. Ik kom daar wel uit. De voorzitter: Stel vragen aan het college. We gaan geen onderling debat houden. Mevrouw Verhoef, interruptie: Ik wil de wethouder bedanken dat ze die hete hangijzers op een rij heeft laten zetten, maar ik hoop wel dat ze dan ook in die presentatie benoemd zullen worden. Wethouder Van Tatenhove: Dan sluit ik een beetje aan bij de heer Jonker. We hebben dat als college gedaan omdat het een belangrijk besluit is, omdat we er al langer over bezig zijn. Als we naar de besluitvorming toe gaan, dan moeten er geen open eindjes meer zitten bij fracties, die we als we het eerder hadden geweten, hadden kunnen mee nemen in het voorstel. Met 'hadden we het maar geweten' zijn we gaan bellen naar alle fracties: zijn er bij jullie nog punten. De voorzitter: U heeft dit al uitgelegd. Ik stel voor dat u door gaat. De heer Hoppenbrouwer, interruptie: Dit gaat mij toch iets te snel. Omdat ik nu toch het gevoel heb, dat het ja, ja, ja is. De voorzitter: U weet precies hoe de procedures werken. U bent lid van de gemeenteraad, dus u gaat over ja, ja of ja. Dat moet u niet aan de wethouder gaan vragen. U weet als geen ander hoe het besluitvormingsproces werkt. U kunt toch niet aan de wethouder vragen of u ja of nee mag zeggen? De heer Hoppenbrouwer: Het gaat mij er om, dat de vorige keer gezegd is: dit is de deadline. Ik zie 30 januari als een fatale datum. Dat ontkent de wethouder dan een klein beetje. Waar het mij om gaat is dat de nieuwe stukken nog steeds aanleiding kunnen geven tot het stellen van vragen. De wethouder suggereert nu, dat je daar geen vragen meer over mag stellen. Dat kan niet waar zijn. De voorzitter: Helemaal niet. Dan zou het in het uiterste geval nee, nee, nee kunnen worden. Dat is aan u. Maar nu gaan we echt door.

Wethouder Van Tatenhove: Het tweede onderwerp wat ik op mijn briefje heb staan is de brief, die u heeft gekregen n.a.v. de Kamerbrief over de jeugdhulp. Het is in elk geval een onderwerp wat in heel Nederland veel aandacht heeft gekregen. Ik neem aan dat u ook weet dat we afgelopen maandag met ruim 150 wethouders bij het debat hebben gezeten in de Tweede Kamer. Ik heb me laten vertellen dat dat nog nooit gebeurd was. Naast die 150 wethouders zaten er ook meer dan 50 jeugdzorgmedewerkers op de tribune. Ik hoop dat het impact heeft op de beide ministers als op de Kamerleden. Die wethouders zitten daar niet voor niets en die jeugdzorgmedewerkers ook niet. Het gaat ergens over. We zijn ook echt wel met de goede dingen bezig, maar we missen in elk geval geld om de dingen te doen zoals we ze willen doen. Dus die oproep is ook weer gedaan. Wat we in deze regio hopen is dat er wel erkenning komt voor het feit dat de samenwerking, zoals de minister die beoogt, dat we daar in deze regio echt heel druk mee bezig zijn. We hebben hier dingen in de regio georganiseerd. Dat doen we met 15 gemeenten. Er is ook geen één gemeente die zegt: daar wil ik mij aan onttrekken, ik ga dingen in mijn eentje regelen. Dat schijnt in andere regio's heel anders te zijn. Wij hebben in onze regio het idee dat we samen goed onderweg zijn, maar we hebben wel zorgen, want ook bij ons is de arbeidsmarktproblematiek knellend aanwezig, eigenlijk bij alle organisaties inclusief die van onszelf, hier in de gemeente. We moeten puzzelen hoe we het financieel rond moeten krijgen. Ik heb ook regelmatig

overleg met zorgaanbieders, die daar net zo goed problemen in zien. Ja, we herkennen de zorgen. Nee, we hebben niet het idee dat we regionaal niet samen werken. Integendeel, we hebben het idee dat we goed onderweg zijn. Daarover willen we nog wel met de minister in gesprek. De heer Hoppenbrouwer, interruptie: Ik heb me in de media enigszins verbaasd, dat jeugdzorginstellingen van mening waren dat de kosten vooral zaten binnen de ambtelijke besommeringen in het gemeentehuis. Ik herkende het niet. Hoe zit dat hier? Zijn we daar in Rijnmond uitzonderlijk in? Het verbaasde mij. Wethouder Van Tatenhove: In het algemeen wordt er gezegd dat er teveel geld naar administratieve procedures gaat. Daar wordt ook in onze regio over geklaagd. Ik heb niet het idee dat er bij ons in de regio wordt geklaagd over het feit dat het in de ambtelijke capaciteit zit. Daar heeft elke gemeente overigens eigen keuzes in gemaakt. Wij zijn best wel redelijk uniek met ons team 'jeugd' wat bestaat uit consultants in dienst van de gemeente. De meeste werken met wijkteams of met sociale team, bij ons is het team 'jeugd' gewoon in dienst van de gemeente. Wat dat betreft zijn bij ons de lijntjes sowieso wel kort. Waar ook bij ons de zorgaanbieders wel over mopperen is dat ze voor onze regio op een andere manier de administratie moeten doen dan voor een andere regio waar ze ook zorg aanbieden. Dat is een klacht. Als je een grote organisatie bent en in bijna alle gemeenten werkt, dan kan ik het me voorstellen dat dat best iets van je organisatie vraagt, als iedereen dat op zijn eigen manier doet. Dat is wel min of meer een terechte klacht, alleen die los je niet zomaar op. Dat heeft op zich niet zoveel te maken met hoe je de jeugdzorg doet, want daar willen we vooral sterker in worden en beter, zodat er minder kinderen op de wachtlijst staan en dat ze ook niet op elkaar hoeven te wachten. Het probleem zit nu vooral in de keten, bleek uit het rapport. Dat kinderen naar een andere plek moeten en dat die plek bezet is, misschien wel door een kind uit een andere regio, dat daar terecht is gekomen omdat er in de regio geen plek meer was. Dan stopt zo'n treintje, waardoor er aan de voorkant ook weer kinderen blijven staan. Die urgentie is bij iedereen wel duidelijk, zeker nadat die rapporten zijn verschenen. Daar zijn we al mee bezig, ook met pilots waarbij verschillende gemeenten een ander pilot doen om te kijken wat er werkt, maar ook daarmee heb je het niet morgen opgelost. Dan speelt natuurlijk ook de geldkwestie nog.

Wethouder Van Tatenhove: Een derde punt, waarover ik jullie wil informeren, is dat er rond de nieuwbouw van de basisscholen PWA de Kwakel op 30 oktober een inloopbijeenkomst is geweest. Die is positief geweest. Dat had misschien ook wel maken met het feit dat voorafgaand aan die inloopbijeenkomst het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning zijn neergelegd. De inzagetermijn loopt tot 18 december, maar de verwachting is dat daar niet zoveel bijzonders meer op komt aan zienswijzen, omdat omwonenden daar al lange tijd intensief betrokken zijn bij het project. Dan vervolgt het bestemmingsplan in het tweede kwartaal van 2020 zijn route door de raad. Dan is het de verwachting dat alles in 2020 ook kan starten. In januari 2020 willen we starten met de aanbestedingsprocedure. In het tweede kwartaal verwachten we dat er een aannemer gekozen kan worden, zodat we na de zomervakantie kunnen beginnen met de voorbereidingen van de werkzaamheden. Er moet bijvoorbeeld nog een fundering worden geruimd van een sporthal, die daar ooit heeft gestaan op een andere plek. Dat honingraat gebouw moet worden gesloopt, voordat we kunnen beginnen met de bouw. Het proces loopt dus en zoals het er nu uit ziet, loopt dat goed.

Wethouder Van Tatenhove: Een vierde onderwerp, omdat jullie daar mogelijk al wel eens iets over hebben gehoord. We hebben in Lansingerland een aantal initiatieven waar senioren zelfstandig wonen, maar die wel een zorgvraag hebben. Dat is concreet Vila Berckendael in Berkel en het Westpolderhuis. Mensen wonen daar dus zelfstandig, wat betekent dat ze ook zelfstandig een huisarts hebben. Dat levert op dit moment wat problemen op bij de huisarts, die zegt: er wonen heel veel senioren bij elkaar met een hele specifieke en wat zwaardere zorgvraag, daar zijn wij eigenlijk niet zo bekwaam voor, hoe gaan we dat oplossen? Dat is een discussie, die eigenlijk langs ons heen gaat als gemeente, want wij hebben er als gemeente geen verantwoordelijkheid in. Wellicht worden jullie ook benaderd. Ik ben al wel een aantal keer hierover benaderd als wethouder zorg. Hoe kan het nou dat mijn vader of moeder zoveel moeite heeft om hier een huisarts te vinden. Wij zijn daar dus over in gesprek, zowel met de huisartsen als met de zorgverzekeraars, om te kijken hoe dat opgelost kan worden. Dit is een kwestie die in de toekomst alleen maar vaker voor zal komen, omdat er steeds meer initiatieven zijn, waarbij senioren zeggen: we willen graag samen met elkaar op een plek wonen, zonder dat ze een zorgvoorziening zijn. De heer Lieverse, interruptie: Er zijn meer punten die hierop lijken binnen onze gemeente Lansingerland. Dat zou pleiten voor het vinden van een specialist ouderengeneeskunde. Nu zijn het allemaal losse taakjes, waardoor je niet één iemand zou kunnen vinden, maar alles bij elkaar opgeteld is het zeker werk voor meerdere specialisten ouderengeneeskunde. Dat zou veel kunnen betekenen voor deze gemeente. Met Bleiswijk heb ik een verbintenis in mijn adviesfunctie, maar het geldt ook voor de Tuinen. Zij hebben zoveel krapte op deze deskundigheid, dat ze het moeten doen met mensen die daar eigenlijk niet voor zijn opgeleid. Zo zijn er functies die braak liggen. Wethouder Van Tatenhove: Ik denk dat ik daar bij kan aansluiten. Het zou heel mooi zijn als zo'n soort oplossing gevonden zou worden. Het mooiste zou zijn als die vanuit de huisartsen komt, want het moet uiteindelijk daar vandaan komen. Dat

kunnen wij aangeven als we daarover in gesprek zijn met de zorgverzekeraars, maar bijvoorbeeld ook met een Zorgimpuls. Die nemen we zeker mee.

Wethouder Van Tatenhove: Afgelopen maandag hebben we het rondje langs de scholen gehad. Ik vond het zelf heel waardevol. Ik heb positieve reacties gekregen van de directeuren. Ik denk dat het goed was dat jullie er met zovelen waren en zelf een kijkje hebben kunnen nemen van hoe het erbij staat en wat het verschil is tussen een nieuwe school en een oude school. Mochten jullie daarover nog iets willen inbrengen, dan hoor ik dat graag. Als allerlaatste, maar waarschijnlijk hebben jullie ook die gezien. We hebben een brief gestuurd over de ontwikkelingen in de WMO, omdat we in de slotwijziging, die in de commissie AB besproken zal worden en vervolgens naar de raad komt, ook een voorstel zit om iets te doen aan het WMO budget, omdat wij inderdaad, zoals wij hadden verwacht, niet gehoopt maar wel verwacht, een toename zien in het WMO gebruik door het invoeren van het abonnementstarief. Ik ga niet zeggen, dat het ons zorgen baart, maar het is wel een ontwikkeling waar we echt rekening mee moeten gaan houden en misschien wel moeten heroverwegen welke keuzes we maken. We zien natuurlijk ook in Lansingerland dat het aantal senioren in de toekomst toeneemt. Als dan het gebruik ook toeneemt, dan moeten we kijken hoe zich dat verhoudt tegenover de budgetten die we hebben. Dat was het. De heer Erwich, interruptie: Ik heb eerst geluisterd of de wethouder het toevallig ter sprake bracht, maar ik ben eigenlijk benieuwd naar de samenwerking die nu hier in huis lokaal ook is. Dus huiselijk geweld en de lokale medewerkers van Lansingerland, daar heb ik nog niets over gehoord. De voorzitter: Dit is buiten de orde. U had er een rondvraag over kunnen stellen. Sorry, daar zijn andere wegen voor.

#### **7b. Actualiteiten uit de commissie**

Geen opmerkingen.

#### **7c. Verbonden partijen**

Geen opmerkingen.

#### **8. Rondvraag en sluiting**

De voorzitter, om 21.50 uur: Rondvragen zijn niet aangemeld, dus we sluiten. Fijne avond.